

A Kúria a dr. Molnár Emőke ügyvéd által képviselt felperesnek a ... felszámoló meghatalmazottja, dr. Homoki Péter ügyvéd által képviselt I. rendű és dr. Homoki Péter ügyvéd által képviselt II. alperesek ellen munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása, valamint a munkavállaló kártérítési felelősségének megállapítása iránt a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróságnál 1.M.156/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.20.522/2011/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.20.522/2011/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1999. május 17-től egyéves határozott időre létesített munkaviszonyt az I. rendű alperessel igazgatói munkakörben. A felek 2001. március 19-én a munkaszerződést úgy módosították, hogy a felperes munkakörét ügyvezetői munkakörre változtatták, a munkaviszony időtartamát pedig újabb egy évre meghosszabbították, 2002. március 31-ig. A 2002. április 1-jén kelt munkaszerződés módosításban a határozott idejű munkaviszony megszűnésének időpontját 2004. április 1. napjában állapították meg.

Az I. rendű alperes 2003. március 17-én arról tájékoztatta a felperest, hogy az 1/2003.03.07. számú alapítói határozattal az ügyvezetői tisztségéből visszahívta.

A felperes a keresetében az Mt. 88. § (2) bekezdésére hivatkozva egyévi átlagkeresete megfizetésére kérte kötelezni az alperest, tekintettel arra, hogy a határozott idejű munkaviszonyának a megszüntetésére nem az Mt. 88. § (1) bekezdésében meghatározott módon került sor, továbbá szabadságmegváltási igényt

érvényesített.

Az I. rendű alperes a többször pontosított viszontkeresetében 4.460.408 forint büncselekménnyel okozott kár és 3.132.398 forint kamata, valamint 3.006.782 forint vezető állású munkavállalóként okozott kár és 1.887.498 forint kamata megfizetésére kérte kötelezni a felperest.

A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság az 1.M.89/2005/13. számú részítéletével a fenti jogcímeken bruttó 9.325.233 forint és kamatai megfizetésére kötelezte az I. rendű alperest. A Fejér Megyei Bíróság az Mf.22.201/2005/4. számú részítéletével az elsőfokú részítéletet helybenhagyta.

A felperes a jogerős részítélet meghozatalát követően a keresetét kiterjesztette a II. rendű alperesre, és munkajogi jogutódlásra hivatkozással kérte az I. rendű alperessel egyetemleges marasztalását.

A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság az 1.M.156/2008/44. számú ítéletével az I. rendű alperessel szembeni keresetnek és a viszontkeresetnek helyt adva a felperest 3.483.077 forint kártérítés I. rendű alperesnek történő megfizetésére kötelezte. A II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította, az 1089/2005/13.számú részítéletet pedig hatályon kívül helyezte.

Az ítélet indokolása szerint a felperes, mint az I. rendű alperes ügyvezetője 2001., 2002. évben saját céljaira különböző árucikket vásárolt az I. rendű alperes nevében, az árucikkek kifizetésére az I. rendű alperes pénztárából került sor 888.010 forint értékben, ezen túlmenően valótlan tartalmú, teljesítéssel nem járó szolgáltatásokért szerzett be számlákat, a számlákon szereplő összeget 4.687.500 forint értékben a pénztárból felvette. A fentiekre tekintettel a Székesfehérvári Városi Bíróság a 12.B.665/2005/31. számú ítéletével a felperest bűnösnek mondta ki egy rendbeli folytatólagosan jelentős értékre elkövetett sikkasztás bűntettében, és egy rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisítás vétségében.

A büntetőeljárásban hozott elsőfokú ítélet indokolása szerint a felperes összesen 5.570.510 forintot tulajdonított el az I. rendű alperes vagyonából, amelyet az eljárás befejezéséig nem térített meg. A Fejér Megyei Bíróság az 1.Bf.288/2007/5. számú ítéletével az előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezés kivételével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A munkaügyi bíróság az általa kirendelt könyvszakértő szakvéleményére, valamint a büntetőeljárásban hozott ítéletekre tekintettel a felperes kártérítési felelősségét az általa

bűncselekménnyel okozott kár tekintetében a viszontkereset által érvényesített nettó összegben (4.460.408 forint) megállapította. Ezen túlmenően vezető tisztségviselőként (vezető állású munkavállalóként) okozott további kár megtérítésére is kötelezte a felperest. Ennek körében utalt arra, hogy a felperes a 34. sorszámú jegyzőkönyvben az adóhiánnyal összefüggő adóhatósági követelésből származó 306.782 forint tekintetében a kártérítési felelősségét sem a jogalap, sem az összezszerűség tekintetében nem vitatta.

A ... Kft. részére terembérlet címén kifizetett 2.700.000 forint kártérítésként történő megfizetésére vonatkozó I. rendű alperesi igényt azért találta megalapozottnak, mert sem a felperes előadása, sem pedig a meghallgatott tanúk vallomása nem támasztotta alá azt a felperesi állítást, hogy többnapos rendezvények megtartására több száz fő részére valóban sor került, és a 2.700.000 forint kifizetése jogszerűen történt meg. A felperes ugyanis az általa jelentősnek beállított nemzetközi rendezvényekkel kapcsolatos konkrét kérdésekre nem tudott választ adni, a résztvevőkről sem tudott említést tenni, és azt sem tudta, hogy ki intézte a rendezvényre a meghívók kiküldését, hány napig tartottak a rendezvények.

Az I. rendű alperesnél egyedüli adminisztrátorként foglalkoztatott ... a büntetőeljárásban történt tanúkénti meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a rendezvények szervezése a feladatát képezte, a ... megtartott rendezvényeiről azonban semmit nem tudott. ..., aki a perbeli időszakban műszaki vezető volt, 2003. tavaszától alperes ügyvezetője, a büntetőeljárásban és a munkaügyi bíróság előtti tanú meghallgatása során is azt adta elő, hogy a rendezvényről nem volt tudomása, noha ilyen jellegű rendezvényeket, termékbemutatókat ő szokott tartani.

Az igazságügyi könyvszakértő véleménye azt tartalmazta, hogy a résztvevői lista felkutatására tett kísérlet nem vezetett eredményre, a partnercégek megkeresésekre azt jelezték vissza, hogy nem vettek részt ilyen rendezvényeken. A ... vezetője, ... a büntetőeljárás során tett tanúvallomásában nyilatkozott ugyan a terem bérbevételére és a terembérlet készpénzben történő kifizetésére, magára a rendezvényre azonban nem emlékezett. Erre tekintettel nem állapítható meg, hogy a felperes a Gt. 29. § (1) bekezdésében foglaltak szerint, a vezető tisztséget betöltő személyektől elvárható fokozott gondossággal, az alperesi társaság érdekeit szem előtt tartva járt volna el.

A II. rendű alperessel szembeni keresetet azért utasította el a munkaügyi bíróság, mert a II. rendű alperes csak a felperes munkaviszonyának megszűnését követő évben alakult meg, így az Mt. 85/A. §-a szerinti jogutódlásról nem lehet szó.

A munkaügyi bíróság a felperes által fizetendő kártérítés összegét úgy állapította meg, hogy a részítéletben meghatározott bruttó összegnek megfelelő nettó összeghez (5.764.432 forint) hozzáadta a tőkésített kamat összegét (3.579.577 forint), és ezt csökkentette azzal a nettó összeggel (340.000 forint), amely az I. rendű alperes felszámolása során a bérgarancia alapból a felperes részére kifizetésre került. Az így fennmaradó 9.004.009 forintot állította szembe az I. rendű alperes jogszerű kártérítési követelésével, összesen 12.487.086 forinttal.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fejér Megyei Bíróság a 3.Mf.20.522/2011/6. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helyes indokaira tekintettel a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a munkaügyi bíróság ítéletének megváltoztatását, a keresetének történő helyt adást, valamint az I. rendű alperes viszontkeresetének az elutasítását.

Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdésébe, valamint a 164. § (1) bekezdésébe ütközik. Utalt arra, hogy a bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére irányuló igény jogalapját ugyan nem vitatta, azonban az összepszerűséget igen, mivel a büntetőeljárásban könyvszakértő bevonására nem került sor, a munkaügyi perben kirendelt szakértő pedig az ezzel összefüggő számlákat nem vizsgálta meg. Ugyancsak nem került sor annak tételes kimutatására sem, hogy az adótartozással összefüggő 306.762 forint hogyan lett megállapítva. Az I. rendű alperes a vezetői tevékenység keretében okozott kár megtérítésére irányuló igényét az Mt. 192/A. §-ára alapította, ennek alapján a polgári jog szabályai csak az Mt. 191. §-ában írt szabályok megsértésével okozott kár megtérítése során alkalmazhatók. Az Mt. 166. § (2) bekezdése alapján jelen esetben a munkavállaló vétkességét a munkáltatónak kellett volna bizonyítani, részéről az Mt. 191. §-ának megsértésére nem került sor.

Tévedett a munkaügyi bíróság a ... Kft. által terembérletről kiállított számlák tekintetében is. A szakértőnek az a megállapítása, hogy a rendezvény résztvevőiről partnerlista nem állt rendelkezésre, nem róható a terhére, az, hogy selejtezésre került sor, az I. rendű alperes felelősségi körébe tartozik. A büntetőeljárás során meghallgatott tanúk az elsőfokú ítélet indokolásában foglalt megállapítások ellenkezőjét tanúsították. A büntetőügyben eljáró bíróság sem állapította meg ennek kapcsán a bűncselekmény elkövetését. A tényleges teljesítést állapította az APEH vizsgálatot lezáró jegyzőkönyvek is. Az pedig, hogy egy rendezvény részleteire kilenc év távlatából nem emlékezett, teljesen életszerű.

... és ... büntetőeljárásban tett tanúvallomásainak elfogadására nem került sor, és a bíróság nem is idézte meg őket tanúként, erre vonatkozó indítvány ellenére sem. Nem történt meg ..., volt tulajdonos meghallgatása sem, aki igazolni tudta volna a döntési mechanizmus napi gyakorlatát. A bíróságok részéről a bizonyítás eredményeinek mérlegelése okszerűtlen, logikátlan, ellentmondásos volt.

Az I. rendű alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte „a felülvizsgálati kérelem elutasítását” hivatkozva arra, hogy a jogerős ítélet a Pp. 206. § (1) bekezdését, illetve a 164. § (1) bekezdését nem sértette meg.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Székesfehérvári Városi Bíróság a 12.B.665/2005/35. számú ítéletében megállapította, hogy a felperes az ügyvezetői működése során 5.570.510 forint értéket tulajdonított el az I. rendű alperes vagyonából. A Fejér Megyei Bíróság az 1.Bf.288/2007/5. számú ítéletével e tekintetben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az elsőfokú büntető ítélet konkrétan meghatározta azt, hogy a sikkasztás elkövetési értékének megállapításánál milyen tételek lettek figyelembe véve. A felperes a 156/2008/9. sorszámú jegyzőkönyvben előbb úgy nyilatkozott, hogy a viszontkeresetet csak a büntetőügyben hozott ítéletben foglaltakon túlmenően vitatja, majd később, a 34. sorszámú jegyzőkönyvben azt adta elő, hogy sem jogalap, sem összecszerűség tekintetében nem vitatja a 306.782 forintos, az adóhatóság intézkedésével összefüggő kártérítési összeget, vitatta azonban azt, hogy a büntető ítéletben foglaltak szerint a 600.000 forint értékű projektort saját céljaira használta volna.

A Pp. 4. § (2) bekezdése szerint, ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményei felől polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

A jogerős büntető ítélet e vonatkozásban egyértelműen megállapította a felperes felelősségét, így a munkaügyi bíróság által kirendelt igazságügyi könyvszakértő a szakvéleményében helyesen utalt arra, hogy e kérdés további szakértői vizsgálatot nem igényel. A munkaügyi bíróság a fenti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel nem helyezkedhetett arra az álláspontra, hogy a projektor tekintetében nem valósult meg a bűncselekmény elkövetése. Ezen túlmenően a felperes a

felülvizsgálati kérelmében semmilyen indokát nem adta annak, hogy a bűncselekménnyel okozott kár, illetve az APEH részére megfizetett 306.762 forint tekintetében miért vitatja az összecszerűséget, és nem indokolta azt sem, hogy a II. rendű alperes vonatkozásában miért tartja jogszabálysértőnek a jogerős ítéletet.

A Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, így nem képezhetette a felülvizsgálati eljárás tárgyát a felperes által korábban hivatkozott, de a felülvizsgálati kérelemben konkrétan meg nem jelölt indok [Pp. 272. § (2) bekezdés, Pp. 275. § (2) bekezdés].

Az eljáró bíróságok a felperes kártérítési felelősségét a ... Kft. részére kifizetett nettó 2.700.000 forint vonatkozásában a felperes ügyvezetői tevékenységére alapozva állapították meg.

A felperes, mint az I. rendű alperes vezető tisztségviselője (ügyvezetője) az Mt. 188. § (1) bekezdése alapján vezető állású munkavállalónak minősült, aki az Mt. 192/A. §-a szerint a vezetői tevékenységének keretében, illetve a 191. §-ban előírt szabályok megsértésével okozott károkért a polgári jog szabályai szerint felel.

Tévesen hivatkozott tehát a felülvizsgálati kérelem arra, hogy a felperes esetében a polgári jogi szabályokat nem lehetett volna alkalmazni, mivel az Mt. 188/A. § (1) bekezdése szerinti vezető a munkajogi szabályok szerint tartozik kártérítési felelősséggel, és az Mt. 191. §-ában foglaltakat egyébként sem sértette meg.

A felperes, mint a munkáltató vezetője nem az Mt. 188/A. §-a szerinti vezetőnek, hanem az Mt. 188. § (1) bekezdése szerinti vezetőnek minősült, és felelősségét nem is az Mt. 191. §-ának megsértése miatt, hanem a 192/A. § első fordulatra alapozva állapíthatták meg az eljáró bíróságok.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésre nincs jogi lehetőség, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH 2012.173.).

A munkaügyi bíróság a ... Kft. részére kifizetett terembérlettel összefüggő bizonyítási eljárás során a beszerzett bizonyítékokat a maguk összességében értékelte, és mérlegelte azok bizonyító erejét.

Az ítéletének indokolásából világosan kitűnik, hogy a mérlegelés során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket irányadónak tekintett. E szerint azok az alperesi munkatársak (...), akik a rendezvények megszervezése során általában kulcsszerepet kaptak, erről a rendezvényről semmit nem tudtak, és ugyanez volt a helyzet az I. rendű alperes legfőbb üzleti partnerei vonatkozásában is, sőt, maga a felperes sem tudott semmilyen konkrétumot előadni a rendezvényekről. Az, amit ... és ... a büntetőeljárásban nyilatkozott, csupán azt bizonyítja, hogy a szerződés szerinti összeg kifizetésére terembérletként sor került, azonban ez még nem bizonyítja azt, hogy a rendezvény valóban megtartásra is került. A ... részéről a számlát kiállító ... a büntetőeljárásban csak valószínűsítette a rendezvény megtartását, az I. rendű alperes részéről történt teljesítésre tekintettel, azonban magáról a rendezvényről semmi konkrétumot nem tudott, a felperest még csak nem is ismerte.

A munkaügyi bíróság az ítéletének indokolásában kitért arra is, hogy ... tanúként idézését az egyéb bizonyítékok mellett már szükségtelennek ítélte.

Összességében tehát a bizonyítékokat okszerűen mérlegelve, helyesen állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az I. rendű alperes részéről történt teljesítéstől, illetve a szerződéskötéstől függetlenül semmi sem bizonyította azt, hogy a kétszer hatnapos rendezvény megtartására valóban sor került, így a felperes ügyvezetői tevékenységéből adódó kárfelelőssége e vonatkozásban is megállapítható.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pernyertes I. rendű alperes a felülvizsgálati eljárás költségének a megtérítésére nem tartott igényt, így a Kúria az erről történő rendelkezést a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte.

A felperes a személyes költségmentességére tekintettel a Pp. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján mentesül a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetése alól.

Budapest, 2012. október 17.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Szatinszky Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő